

2018–2019 m. Saugių darbo vietų gerosios praktikos apdovanojimai

KONKRETAUS ATVEJO TYRIMAS

Pavojingų cheminių medžiagų keitimas ir saugių, sveikų ir tvarių darbo sąlygų užtikrinimas kirpyklų sektoriuje

ORGANIZACIJA/ĮMONĖ

Peluquería Elvira

ŠALIS

Ispanija

SEKTORIUS

Kirpyklų ir kitų grožio salonų veikla

VEIKLA

Plaukų kirpimas, grožio procedūros, dažymas, galvos trinkimas, plaukų dažų ir balinimo priemonių paruošimas

Šaltinis – Peluquería Elvira.

Bendra informacija

„Peluquería Elvira“ yra nedidelis grožio salonas Viljanueva de la Serenoje (Ispanija). Šio sektoriaus darbuotojai dažnai patiria pavojingų medžiagų, kurių yra, pavyzdžiui, plaukų dažuose, balinimo priemonėse ir šampūnuose, poveikį. Toks poveikis gali sukelti odos dirginimą ir akių perštėjimą, taip pat kvėpavimo takų sutrikimų.

Gerinti savo darbuotojų darbo sąlygas ir tapti „saugia kirpykla“ įmonę įkvėpė buvusi kirpėja Esther Martí Barrios, kuri ėmėsi iniciatyvos gerinti darbo sąlygas sektoriuje po to, kai 2009 m. išėjo iš darbo susirgusi

astma dėl persulfatų ir sunkiųjų metalų poveikio darbo vietoje.

Ėmusi diegti saugios kirpyklos principus, įmonė įsipareigojo užtikrinti saugias, sveikas ir tvarias darbo sąlygas ir aplinką tausojančius darbo metodus ir taip išsiskirti iš kitų rinkoje veikiančių kirpyklų.

Tikslai

- Pakeisti sveikatai ir aplinkai kenksmingas sintetines chemines medžiagas saugesniais augaliniais pakaitalais.
- Įgyvendinti prevencines priemones, kuriomis užtikrinamos saugios ir tvarios darbo sąlygos.

Kas ir kaip buvo padaryta?

Produktus, kuriuose yra kenksmingų cheminių medžiagų, įmonė pakeitė augaliniais produktais. Tačiau paaiškėjo, kad ne visi į Europą atvežami augaliniai plaukų dažai yra be priemaišų, o kai kurie klientai yra alergiški kai kurioms prastai kontroliuojamoms naudojamoms medžiagoms arba jų netoleruoja. Todėl dabar įmonė naudoja tik tuos augalinius mišinius, kurie yra pagaminti Europoje ir turi fitosanitarinius sertifikatus, taip siekiant užtikrinti, kad mišiniuose nebūtų jokių toksiškų medžiagų.

Šaltinis – Peluquería Elvira.

Siekdama išsiaiškinti, kokių kitų patobulinimų reikia, kad taptų saugia kirpykla, įmonė pasinaudojo įsivertinimo priemone ir pasamdė darbuotojų sveikatos ir saugos išorės tarnybą atlikti išsamų profesinės rizikos vertinimą. Todėl ne tik buvo pakeistos pavojingos cheminės medžiagos, bet ir buvo įgyvendintos kelios priemonės, įskaitant technines, organizacines ir asmenines apsaugos priemones, be to, buvo parengta mokymo programa.

- Dabar atskiroje erdvėje yra įrengta vietinė ištraukimo įranga, skirta pašalinti blogus kvapus ir kenksmingus garus, kurių susidaro, kai retkarčiais tenka gaminti dažus, kuriuose yra kenksmingų medžiagų.
- Šiuo metu dauguma naudojamų produktų yra augalinės kilmės, o kai tenka naudoti pavojingas chemines medžiagas, dėvimos nitrilo arba vinilo pirštinės ir aktyvintos anglies kaukės.
- Kirpykla valoma citrinų, hidrokarbonato ir acto mišiniu, o ne produktais, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų; atliekos, jei įmanoma, rūšiuojamos ir perdirbamos.
- Užtikrinamas veiksmingas natūralus vėdinimas ir temperatūros kontrolė, o darbuotojams skiriami patogūs medvilniniai drabužiai.

- Praustuvai yra reguliuojamo aukščio, be to, įrengti vandens srauto reguliatoriai ir maišytuvų čiaupai. Pasirūpinta reguliuojamo aukščio įrengimais ir staleliais su ratukais.
- Akinimas buvo sumažintas naudojant šviesos diodų apšvietimą.
- Grindys yra neslidžios, be to, darbuotojams skiriama neslidi avalynė.
- Vykdoma kasdienė kištukų, kabelių ir įrangos stebėseną, siekiant užtikrinti, kad jie būtų geros būklės.

60 valandų mokymo programa vykdoma glaudžiai bendradarbiaujant su darbuotojų saugos ir sveikatos išorės tarnyba ir visapusišku kirpyklos vadovo įsitraukimu. Šis praktinis mokymas yra labai svarbus įgyvendinant ir įtvirtinant gerą patirtį; darbuotojai ne tik mokomi taikyti prevencines priemones darbo vietoje, bet ir konsultuojami geros mitybos, fizinio aktyvumo ir sveikos gyvensenos klausimais.

Įmonė didina darbuotojų informuotumą apie nustatytas problemas ir, be kita ko, rengia susitikimus su plaukų priežiūros specialistais, patyrusiais sveikatos problemų dėl pavojingų cheminių medžiagų poveikio darbe; darbuotojai mano, kad tokie susitikimai yra ypač motyvuojantys.

Įmonė konsultuojasi su darbuotojais dėl visų priimamų sprendimų bei diegiamų pakeitimų ir ėmėsi kurti dialogo, pasitikėjimo ir bendradarbiavimo atmosferą. Teikiant aiškią ir skaidrią informaciją skatinama atsisakyti darbuotojų konkuravimo. Užduotys paskirstomos atsižvelgiant į įgūdžius, darbas organizuojamas visapusiškai bendradarbiaujant, pertraukos daromos ne rečiau kaip kas 2 valandas. Taip pat siekiama užtikrinti, kad visi darbuotojai galėtų derinti savo profesinį ir šeiminių gyvenimą.

Kas pasiekta?

Norint tapti saugia kirpykla, teko įdiegti naujus veiklos principus – pakeisti pavojingas chemines medžiagas ir užtikrinti, kad darbuotojų ir klientų sveikata bei aplinka taptų svarbiausiais veiklos prioritetais. Tai labai vertina ne tik darbuotojai, bet ir klientai.

Nors sintetinių dažų naudojimo nebuvo įmanoma visiškai atsisakyti, jis buvo iš esmės sumažintas – 90–95 proc.

Darbuotojai teigia, kad sumažėjo tokių simptomų, kaip odos dirginimas, akių ir gerklės peršėjimas, nuovargis ir galvos skausmas. Apklausus kitas 18 kirpyklų, su kuriomis įmonė pasidalijo šia gerą patirtimi, paaiškėjo, kad:

- dauguma jų pradėjo naudoti ekologiškus augalinius dažų produktus ir yra visiškai patenkintos pasiektais rezultatais;
- daugiau kaip du trečdaliai jų įgyvendino prevencines priemones, o likusios tokias priemones beveik baigė įgyvendinti;
- daugiau kaip 90 proc. atvejų visiškai išnyko tokie simptomai, kaip gerklės peršėjimas, galvos

skausmas, akių ašarojimas ar peršėjimas ir nuovargis.

Pavojingų cheminių medžiagų keitimas ir aprašytų priemonių įgyvendinimas taip pat naudingas aplinkai, nes kirpyklos nebeteršia nuotekų toksiškais produktais.

Šaltinis – Peluquería Elvira.

Sėkmės veiksniai

- Įmonė atliko rizikos darbo vietoje vertinimą, kad nustatytų tobulintinas sritis ir veiksmingai didintų darbuotojų informuotumą apie pokyčių poreikį ir vertę. Ji naudojosi priemonėmis ir paslaugomis, suteiktomis pagal Darbo ir socialinių reikalų ministerijos ir Nacionalinio darbuotojų saugos ir sveikatos instituto (INSST) parengtą nemokamą programą „Prevención 10“, skirtą mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kuriose dirba mažiau nei 25 darbuotojai, ir savarankiškai dirbantiems asmenims, taip pat pasinaudojo paprasta įsivertinimo priemone.
- Be pavojingų cheminių medžiagų pakeitimo, bendrovė taip pat pritaikė platų papildomų priemonių paketą, kad kirpykla taptų saugia darbo vieta.
- Darbuotojai aktyviai dalyvauja priimant visus sprendimus ir praktiniuose prevencinių priemonių mokymuose. Priemonės peržiūrimos, kai iškyla problemų, pavyzdžiui, skundų dėl sveikatos.

Pritaikomumas

Saugios kirpyklos projektas buvo išplėstas ir sėkmingai įgyvendintas kitose kirpyklose.

Todėl šis gerosios praktikos pavyzdys gali būti pritaikytas kitur, ypač kitose mažosiose kirpyklų sektoriaus įmonėse. Iš tiesų įmonė pasidalijo šia gerąja patirtimi su kitomis kirpyklomis visoje Ispanijoje, ir tai atnešė akivaizdžių rezultatų.

Sąnaudos ir nauda

Sąnaudos, susijusios su pavojingų produktų pakeitimu mažiau pavojingais ir pokyčių kirpyklose įgyvendinimu, yra minimalios. Ekonominė nauda buvo didesnė nei 200 proc., iš dalies dėl sumažėjusio elektros energijos ir vandens suvartojimo – įrengus šviesos diodų apšvietimą sąskaitos už elektrą sumažėjo 60–80 proc., o įrengus vandens srauto reguliatorius sąskaitos už vandenį sumažėjo 40 proc.

Be to, pastebimai pagerėjo darbuotojų sveikata ir gerovė, todėl sumažėjo laikinojo nedarbingumo atvejų ir pagerėjo klientų aptarnavimas.

Pagrindiniai gerosios praktikos pavyzdžio aspektai

- Šis pavyzdys labai prisideda prie pastangų atsisakyti pavojingų medžiagų naudojimo ir gerinti kirpyklų sektoriaus darbuotojų saugą ir sveikatą, taip pat suteikia pridėtinės vertės esamai praktikai Ispanijoje.
- Pavojingų medžiagų naudojimo iš esmės atsisakyta ir sėkmingai įgyvendintos tvaros kolektyvinės priemonės, skirtos gerinti darbo sąlygas ir mažinti žalą aplinkai.
- Vadovybė yra visapusiškai įsipareigojusi įgyvendinti patobulinimus, o darbuotojai aktyviai dalyvauja vykdam tokią veiklą.
- Įmonė pasidalijo savo gerąja patirtimi su kitomis Ispanijos įmonėmis, ir tai atnešė akivaizdžių rezultatų.
- Dauguma kirpyklų sektoriaus darbuotojų yra moterys, todėl šis gerosios praktikos pavyzdys yra ypač aktualus šiai grupei, kuriai kyla ypatinga rizika.

Papildoma informacija

Išsamesnę informaciją galima rasti adresu <https://www.facebook.com/PeluqueriaElvira>

Nuorodos ir šaltiniai

Programa „Prevención 10“
https://www.prevencion10.es/p10_front/

„Šis gerosios praktikos pavyzdys ypač svarbus moterims, kurioms šiame sektoriuje kyla ypač didelis pavojus.“